

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน
เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
กรุงเทพมหานคร

ทองฉัตร ไรนุ่น*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำนวน 108 คน ซึ่งได้มาจากการใช้ตาราง Krejcie และ Morgan โดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น .98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (Independent Sample t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า

- ครูในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านกำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานด้านการประเมินและรายงาน ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน และด้านการนิเทศและติดตาม
- ครูในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษาดังกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ
- ครูในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ

* สาขาวิชา บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

คำสำคัญ

การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครู โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา

บทนำ

นโยบายการบริหารกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 37) พร้อมกับได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรแกนกลางที่ใช้ในการจัดการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งกำหนดให้ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนี้ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้ ทักษะจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาตนเองเพื่อเป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย และมีจิตสำนึกสาธารณะที่ดีงาม (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553, หน้า 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรมีภาวะผู้นำทางวิชาการ และการบริหารมีส่วนร่วม ทำการศึกษาองค์ประกอบในรายละเอียดของการสอน ประกอบด้วย การวางแผนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553, หน้า 6) เพื่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความสำคัญที่จะส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในส่วนของครูผู้สอน หากสถานศึกษาดำเนินการตามแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนด ก็จะสัมฤทธิ์ผลตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรที่กำหนดทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์อย่างแท้จริง และนำไปสู่เป้าหมายสูงสุดของการปฏิรูปการศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนยังช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย และมีจิตสำนึกสาธารณะที่ดีงาม ตามองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรและสร้างรากฐานของสังคมให้มีความเข้มแข็งอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร คือ ครู โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำนวน 150 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำนวน 108 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie; & Morgan และทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ คือ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
 - 2.2 ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินงานวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเพื่อศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งได้ปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

 - ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบรายการ (Check list) คือ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

กรุงเทพมหานคร มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานโดยใช้ค่าความถี่ และร้อยละ

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร เป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวม โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา วิเคราะห์โดยค่า Independent Sample t-test

2.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์โดยค่า One Way Analysis of Variance ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อใช้การทดสอบโดยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย

1. ครูในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีวุฒิการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี

2. ครูในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และด้านการนิเทศและติดตามมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.1 ครูในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นในด้านการกำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่ค่าเฉลี่ย

มากที่สุด คือ จัดให้มีการประชุมเพื่อชี้แจงนโยบายการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแก่บุคลากรฝ่ายต่างๆ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.2 ครูในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นในด้านการนิเทศและติดตาม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการสรุปรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.3 ครูในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นในด้านการส่งเสริมสนับสนุน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในทุกชั้นเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ชุมชนมีส่วนร่วมและส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.4 ครูในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นในด้านการประเมินและรายงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการกำหนดเกณฑ์การวัดและการประเมินผลในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการวัดและประเมินผลที่มีความหลากหลาย

3. ครูในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ

4. ครูในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่จะมาอภิปราย ดังนี้

1. ครูในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญและมีบทบาทต่อการกำหนดวัตถุประสงค์ การวางแผน พัฒนาการจัดการ การปฏิบัติตามแผน นิเทศ ติดตาม และประเมินผลงานในการพัฒนาบุคลากรสามารถ ปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เนตร์พัฒนา ยาวีราข (2550) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญต่อทิศทางการดำเนินนโยบายการศึกษา และ คุณภาพการศึกษาในโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณภา สิทธิฤทธิ์ (2550) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 ทั้ง ภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณี เจริญศรี (2554) การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนในอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนในอำเภอธาตุพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรารัตน แสงนิล (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ซึ่ง ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านผู้วิจัยของอภิปรายรายละเอียด ดังนี้

1.1 ครูในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ในด้านการกำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนได้จัดการประชุมชี้แจงนโยบายเพื่อสร้างความเข้าใจในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแก่บุคลากรภายในโรงเรียน ได้ดำเนินการแต่งตั้งบุคลากรเพื่อมอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และผู้บริหารยังสร้างความร่วมมือในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คติ ปรีชา (2550) ที่ศึกษาเรื่อง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถาบันอาชีวศึกษา จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถาบันอาชีวศึกษา จังหวัดลำปาง รายด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิชัย แข่งขัน(2556) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนา

ผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ในด้านการกำหนดนโยบาย อยู่ในระดับมาก

1.2 ครูในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ในด้านนิเทศและติดตาม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่ามีมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนครูผู้สอนจะมีการสรุปรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนต่อผู้บริหารในทุกกิจกรรม ทางโรงเรียนมีการสนับสนุนให้ครูอบรมพัฒนาความรู้ในเรื่องกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน เช่น อบรมผู้กำกับลูกเสือ อบรมผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร อบรมผู้นำ YC อบรมการเรียนรู้ร่วม และอบรมตามสาขาวิชาที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น และผู้บริหารยังได้ ร่วมมือกับครูผู้สอนในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์อีกด้วย ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ กฤษณะ คำสุวรรณ (2550) ที่ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน โรงเรียนบูรณะศึกษา ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบูรณะศึกษา ในด้านการนิเทศและติดตามอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาส โกมลมรรค (2556) ได้ทำการศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล เมืองอ่างทอง พบว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง ด้านการนิเทศ และติดตาม อยู่ในระดับมาก

1.3 ครูในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ในด้านการส่งเสริมและสนับสนุน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารได้ส่งเสริมให้ครูได้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแก่นักเรียนในทุกระดับชั้น โดย มีกิจกรรมที่มีความหลากหลายโดยเฉพาะกิจกรรมชุมนุม เช่น ชุมนุม Cover Dance ชุมนุมภาษาต่างประเทศ ชุมนุมนักกฎหมาย ชุมนุม A-Math ชุมนุมทำอาหาร เป็นต้น และยังส่งเสริมให้มีการวัดและประเมินผล หลังจากการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างถูกต้องตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริธัญญา บุญเสริม (2554) ที่ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน โรงเรียนในฝันตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนในฝันตาม ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ในด้านส่งเสริม สนับสนุน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริญญญา บุราณลักษณ์ (2554) ที่ได้ ศึกษาเรื่อง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน ตามความคิดเห็น ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหาร

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านส่งเสริมและสนับสนุน อยู่ในระดับมาก

1.4 ครูในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ในด้านการประเมินและรายงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนได้มีการนำกำหนดเกณฑ์จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้ในการวัดและการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยมีการวัดและการประเมินผลที่มีความชัดเจนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เมื่อเสร็จสิ้นจากการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจะนำผลที่ได้จากการรายงานไปพัฒนาการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริธัญญา บุญเสริม (2554) ที่ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนในฝันตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนในฝันตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ ในด้านการประเมินและรายงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาส โกมลมรรค (2556) ได้ทำการศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง พบว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง ด้านการประเมินและรายงาน อยู่ในระดับมาก

2. ครูในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ถึงแม้ว่าครูผู้สอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจะมีวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันแต่เมื่อมาปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการรับนโยบาย การนิเทศติดตาม การได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหาร การวัดการประเมินผล รวมถึงการรายงานผลการจัดกิจกรรม จะดำเนินการในรูปแบบเช่นเดียวกันตามที่ผู้บริหารเป็นผู้กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กลยุณะ คำสุวรรณ (2550) ที่ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบูรณะศึกษา เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไม่ต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองช่าน สีหะปัญญา (2554) ที่ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมทุกด้าน ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ

วุฒิชัย แข่งขัน (2556) ที่ศึกษาเรื่อง บทบาทในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า บทบาทในการบริหารกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิ การศึกษา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3. ครูในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ใน การบริหารกิจกรรมผู้เรียนผู้บริหารจะดำเนินการบริหารในลักษณะเช่นเดียวกันทั้งโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นใน เรื่องของการนโยบาย กฎ ระเบียบ แนวทางปฏิบัติ การนิเทศติดตาม การส่งเสริมสนับสนุน การประเมิน และรายงานผล ฉะนั้นไม่ว่าครูผู้สอนจะมีประสบการณ์ในการทำงานมากน้อยเพียงใดก็จะดำเนินกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนตามนโยบายและแนวทางที่ผู้บริหารเป็นผู้กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิตา ทองคำ (2552) ที่ได้ศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบึงกาฬ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 3 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่มีประสบการณ์ในการ ทำงานที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบึงกาฬ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 3 ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้สอดคล้องกับ งานวิจัยของ สุพิชญ์ ประจัญยุทธ (2552) ที่ศึกษาเรื่อง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 พบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการ บริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 จำแนก ตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริญญา บุราณลักษณ์ (2554) ที่ศึกษาเรื่อง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน สอนภาษาจีน ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม 4 ด้านและเป็นรายด้าน ด้านนโยบายและแนวทาง ปฏิบัติ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน ด้านการนิเทศติดตาม ด้านการประเมินและรายงาน ครูที่มี ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหาร ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการกำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติ ผู้บริหารควรมีการจัดทำเอกสาร/คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยให้ครูผู้สอนเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำ และควรเปิดโอกาสให้มีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อจะได้จัดกิจกรรมได้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน
2. ด้านการนิเทศและติดตาม ผู้บริหารควรให้คำปรึกษา ช่วยเหลือครูผู้สอนให้สามารถดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น การให้ครูได้มีโอกาสเข้าพบเพื่อปรึกษา หรือการจัดประชุมก่อนและหลังการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และให้เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อาจมีการจัดการแสดงผลการปฏิบัติงานดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยให้คณะกรรมการสถานศึกษาหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทในการนิเทศและติดตาม
3. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียนได้ออกไปแข่งขันภายนอกโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น และมีการอำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอนและนักเรียน เช่น จัดงบประมาณให้เพียงพอ จัดยานพาหนะรับ-ส่ง มีการจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้มากขึ้น เช่น สวนหย่อม คอมพิวเตอร์เพื่อค้นคว้าหาข้อมูลให้เพียงพอแก่ผู้เรียน จัดบรรยากาศของห้องสมุดและศูนย์การเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้นำไปศึกษาค้นคว้า และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและส่งเสริมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น การสอนอาชีพ การแนะแนวศึกษาต่อ และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่น่านักเรียนออกไปสู่ชุมชนภายนอกโรงเรียน
4. ด้านการประเมินและรายงาน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้มีการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลด้วยวิธีการที่หลากหลาย และต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดให้มีการอบรมพัฒนาความรู้แก่ครูผู้สอนในการวัดและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ใช้การทดสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กัน หรือใช้การพัฒนาในตัวของผู้เรียนเป็นเกณฑ์ในการตัดสินประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ:

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กฤษณะ คำสุวรรณ. (2550). บทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียน

บูรณะศึกษา เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ:

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- คดี ปรีชา. (2550). การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถาบันอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2556). การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง.
สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ-
โรฒ
- ชนิตา ทองคำ. 2554. การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบึงกาฬ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร
การศึกษา). นครพนม: บัณฑิตวิทยาลัยนครพนม.
- ทองชาน สีหะปัญญา. (2554). ความพึงพอใจต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. วิทยานิพนธ์
ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราข. (2550). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส.
- ปริญญา บุราณลักษณ์. 2554. การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอน
ภาษาจีน ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ธนบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย
ธนบุรี.
- วรนาฏ สิทธิฤทธิ. (2550). การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ลำปาง เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ลำปาง: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราช
ภัฏลำปาง.
- วุฒิชัย แข่งขัน. (2556). บทบาทในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ลพบุรี:
บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ศิริธัญญา บุญเสริม. (2554). บทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนในฝัน ตาม
ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ. ปริญญานิพนธ์
ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ธนบุรี: บัณฑิตวิทยาลัยธนบุรี.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สุพิชญ์ ประจัญยุทธ. 2552. การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).

อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัยอุบลราชธานี.

อมรवारณ แสงนิล. (2557). บทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับคุณภาพนักเรียนใน โรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา).

นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.

อรุณี เจริญศรี. (2554). การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนในอำเภอดุพนม สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร

การศึกษา). นครพนม: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนครพนม.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). หลักการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.